

Vergaderjaar 2020–2021

35 619

Samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden

Nr. 13

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 februari 2021

Tijdens het plenaire debat op 11 februari jl. (Handelingen II 2020/21, nr. 56, debat over wetsvoorstellen tot samenvoeging en herindeling van gemeenten) over het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden (Kamerstuk 35 619) hebben de leden Van der Molen en Özütok een amendement (Kamerstuk 35 619, nr. 7) ingediend. Het amendement strekt ertoe de kern Schaijk, nu onderdeel van de gemeente Landerd, toe te voegen aan de gemeente Oss in plaats van aan de nieuw te vormen gemeente Maashorst. De stemming over dit amendement is uitgesteld naar 25 februari a.s. omdat het nog niet compleet was, er ontbrak namelijk nog een bijbehorende kaart. Met deze brief laat ik uw Kamer weten dat deze kaart inmiddels is gemaakt en – indien deze wordt toegevoegd aan het amendement – er geen wetstechnische belemmeringen meer zijn om het amendement in stemming te brengen. Ik wil uw Kamer evenwel nog steeds ontraden om het amendement aan te nemen, omdat dit afbreuk doet aan de zorgvuldigheid van het herindelingsproces, consequenties heeft voor de nieuwe gemeente die wij nog niet kunnen overzien en het draagvlak voor de herindeling hiermee wegvalt. Inmiddels is door de leden Van der Molen en Özütok tevens een amendement ingediend (Kamerstuk 35 619, nr. 11) dat als strekking heeft om de voorliggende herindeling na twee jaar te evalueren, in het bijzonder ten aanzien van de positie van en het draagvlak in de kernen Schaijk en Reek. Met deze brief wil ik uw Kamer een korte appreciatie geven van dat amendement.

Herindeling van onderop

Aan het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden is een langdurig democratisch proces voorafgegaan in beide gemeenten. Zoals ik in het plenaire debat ook heb betoogd, zou een amendement om Schaijk aan Oss toe te voegen, een breuk betekenen met

het principe dat het kabinet en uw Kamer altijd hoog hebben gehouden, namelijk dat herindeling van onderop plaats moet vinden aangezien het lokale bestuur dichtbij haar inwoners staat. Die nabijheid van bestuur is ook juist in deze situatie van belang. Want hoewel er een groep inwoners is die liever zou zien dat Schaijk bij Oss wordt gevoegd, is er ook een groep inwoners die juist graag wil dat Schaijk onderdeel wordt van de gemeente Maashorst. In dit kader wijs ik u op de petitie¹ die kort na het plenaire debat is gestart door inwoners van Schaijk die wel bij de nieuwe gemeente Maashorst willen horen. Op basis van informatie van de gemeenten blijkt dat deze petitie op het moment van schrijven vaker ondertekend is dan de petitie van de actiegroep uit Schaijk die tegen deze herindeling is. Hoe de verhouding tussen voor- en tegenstanders precies is, is onduidelijk. Maar beide geluiden zijn nadrukkelijk in de raden van Landerd en Uden gewogen in de procedure die leidde tot het opstellen van het herindelingsadvies. Ik zie daarom geen reden om af te wijken van het herindelingsvoorstel dat beide gemeenten na ampele overweging hebben gedaan, waarin zij worden gesteund door de provincie Noord-Brabant en waarvoor de voorbereidingen inmiddels voortvarend ter hand zijn genomen.

Amendement evaluatie na twee jaar

Tegen de achtergrond van het voorgaande geef ik uw Kamer mijn appreciatie van het amendement dat beoogt de herindeling – en in het bijzonder de positie van de kernen Schaijk en Reek daarin – te evalueren. Deze evaluatie is wat mij betreft niet strikt noodzakelijk, maar ik acht haar uitvoerbaar als brede evaluatie van de gehele nieuwe gemeente. Want hoewel ik begrip heb voor de bijzondere aandacht voor de kernen Schaijk en Reek, zou ik willen voorkomen dat dit ertoe leidt dat de nieuwe gemeente Maashorst met een «aangetrokken handrem» gaat bouwen aan de nieuwe gemeente. Daar staat tegenover dat een zelfbewuste gemeente wat mij betreft moet durven reflecteren op het eigen functioneren. Daarnaast is het amendement in lijn met de motie Snoeren die uw Kamer heeft aangenomen bij de behandeling van het wetsvoorstel voor samenvoeging van Heerhugowaard en Langedijk (Kamerstuk 35 621, nr. 8). Met de voorgestelde evaluatie wordt recht gedaan aan het gevolgde democratische proces in Landerd en Uden, maar ook aan de zorgen vanuit uw Kamer. Om die reden wil ik het oordeel over dit amendement dan ook aan uw Kamer laten.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

¹ Petities.nl / Ik ben voor de nieuwe gemeente Maashorst, want daar voel ik mij thuis –